

ДЗЕЦІ-СІРОТЫ НЕ ДАЧАКАЛІСЯ...

МІЛІЦЭЙСКІЯ ДАЧЫ
ДАГЭТУЛЬ
НЕ ЗНЕСЛІ

СТАР. 5

ТУТ І ЦЯПЕР

СТАР. 6

БЛОГ ПА-БЕЛАРУСКУ

ЧАМУ Ё НАС
ПАПУЛЯРНЫЯ
ІНТЭРНЭТ-ДЗЭННІКІ

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

11.02-17.02.2009 г.

НА ЗАЙЗДРАСЦЬ БІРМЕ

Нам рэальна свеціць лібералізацыя. Але, хутчэй за ўсё, тупіковая.

Падчас нядаўняй паездкі ў Ліду, на тутэйшае прадпрыемства № 1 – “Лідсельмаш”, Аляксандр Лукашэнка ўпершыню за некалькі апошніх месяцаў вярнуўся да ранейшай звычайнай лексікі ў адносінах да дзеянняў апазіцыі.

ЗНОЎ “АДМАРОЗКІ”

У прыватнасці, каменціруючы даволі крытычныя ацэнкі, што прагучалі ў некаторых незалежных СМІ на конт пагаднення з Расіяй па адзінай сістэме супрацьпаветранай абароны, беларускі прэзідэнт сказаў літаральна наступнае: “Гэта проста некаторыя “адмарозкі” раскачваюць народ! Ім чым горш – тым лепш. Але калі вы маеце дзесьці нейкія льготы, то за іх трэба плаціць. Калі вы атрымліваеце прыродны газ па цане ніжэй, чым іншыя, дык, калі ласка, зрабіце і свой уклад. Які? Хоць бы прыкрывайце сістэмай СПА тую тэрыторыю, якая пастаўляе гэты газ”.

Наконт ацэнкі нядаўна створанай пры прэзідэнцкай адміністрацыі Грамадска-кансультацыйнай рады таксама прагучаў вельмі красамоўны адказ: “Добра, няхай будзе гэтая рада. Прыходзьце, гаварыце, уносьце прапановы. Але калі нехта думае, што гэта будзе парламенцкая трыбуна, каб крычаць і прапіхваць брудныя ідэі, то гэтага не будзе”.

І, падсумоўваючы, з прэзідэнцкіх вуснаў прагучала сімптаматычнае: “Што вялікага, новага вам сказала апазіцыя?”

Былы палітзняволены Сяргей Парсюкевіч (на фота злева) і кіраўнік прэзідэнцкай адміністрацыі Уладзімір Макей (на фота справа) спрабуюць знайсці агульную мову, але...

Для мяне – нічога”.

Цікава, што ў гэты ж час адбываецца першы за апошнія трынаццаць гадоў афіцыйны візіт высокай беларускай службовай асобы, міністра замежных спраў Сяргея Мартынава ў Германію.

Што ўсё больш гаворыцца пра лібералізацыю ва ўсіх галінах грамадска-палітычнага і эканамічнага жыцця. Сёе-такое нават зроблена. Дзвюм незалежным газетам дазволілі вярнуцца ў кіёскі, адкуль іх незаконна выштурхнулі. А новым суб'ектам гаспадарання цяпер будзе сапраўды значна прасцей зарэгістравацца.

Што быццам бы пачалі больш прыслухоўвацца да незалежных экспертаў. Частку з іх нават заправілі ў дарадчы орган пры прэзідэнцкай ад-

міністрацыі.

І тут такі пасаж...

МАЎР МОЖА СЫСЦІ

“Тут і цяпер” запыталася ў аднаго з такіх экспертаў Яраслава Раманчука: можа, ён спыніў супрацоўніцтва з урадам і прэзідэнцкай адміністрацыяй, бо пабаяўся занесці туды свае нейкія “брудныя ідэі”?

На што Яраслаў адказаў:

— Апошнія выказванні кіраўніка дзяржавы на конт дзейнасці рады пры яго ж адміністрацыі сведчаць, па вялікім рахунку, аб трох рэчах. Па-першае, улады не гатовы да канструктыўнага дыялога з экспертнай супольнасцю.

Па-другое, яны выкарыстоўваюць гэтую супольнасць (сышоў рады пакуль толькі я адзін), каб зымітаваць пэўную еднасць

у беларускім грамадстве.

Па-трэцяе, на версе не разумеюць усёй глыбіні сучаснага крызісу, які прадоўжыцца яшчэ доўга працяглы час.

Хачу яшчэ дадаць, што асабіста мой план па выйсці з гэтага крызісу поўнасцю праігнаравалі. Таму — маўр зрабіў сваю справу, маўр можа спакойна сысці”.

Некалькі нумароў таму наша газета змясціла на сваіх старонках артыкул пад назвай “Камітэт, які ніколі не пабудуе А.Р.” Гаворка ў ім ішла пра тое, што ўлада не пагодзіцца на стварэнне рэальнага антыкрызіснага камітэта. Мяркуючы па ўсім, прагноз спраўдзіўся, але лягчэй ад гэтага не становіцца.

Заканчэнне на стар.3

ЦІ ПЕРАМОЖА БЕЛАРУСЬ НА “ЕЎРАБАЧАННІ-2009”?

ЗМІЦЕР ПАДБЯРЭЗСКИ, МУЗЫЧНЫ КРЫТЫК:
“ЯЛФІМАЎ МОЖА ЗДРАД-
ЗІЦЬ САБЕ”.

— Конкурс “Еўрабачанне” для мяне мала цікавы. Там гаворка ідзе найперш пра тэлевізійнае шоу. Менавіта яно стаіць у цэнтры ўвагі. А ўласна музыка, мастацтва там на далёкім плане. Што ж датычыць Пятра Ялфімава, які ў гэтым годзе будзе прадстаўляць Беларусь на “Еўрабачанні”... Не ведаю, што там будзе за нумар. У мяне ёсць падазрэнне, што ён, улічваючы існуючы фармат гэтага музычнага конкурсу, можа трошачкі здрадзіць сабе і рухацца не ў тым рэчышчы, у якім звычайна працуе. Вось гэтага я баюся. Тады ён будзе сам не свой. І, магчыма, гэта яго і падкосіць. Я хацеў бы яго бачыць такім спеваком, які ён ёсць тут, у Беларусі, на жывых канцэртах. Сярод выканаўцаў папулярнай песні на сённяшні дзень Ялфімаў у Беларусі — нумар першы, таму што ў яго ёсць школа: ён скончыў кансерваторыю па вакале. А ў тых дзяўчынак, якія вылазяць невядома адкуль і ходзяць у нас у “зорках”, часцей за ўсё за плячыма толькі музычная школа.

СЯРГЕЙ ХАРЭЎСКИ, КУЛЬТУРОЛАГ:

**“ГЭТА ВЫДАТНЫ ШАНЦ ПРАДСТАВІЦЬ СВАЮ КУЛЬТУРУ.
ШАНЦ, ЯКІМ БЕЛАРУСЫ ПАКУЛЬ НЕ СКАРЫСТАЛІСЯ”.**

— Я б не далучаўся да хору скептыкаў, якія топчуць згаданы конкурс. Пасля распаду сацлагера для маладых нацый гэта выдатны шанц заявіць пра сябе. І калі глядзіш, як хварэюць людзі падчас выступу мальтыйцаў, албанцаў альбо баснякоў, то разумееш, што гэта ўнікальны шанц для іншых народаў паглядзець, хто яны такія. Гэта выдатны шанц паслухаць розныя мовы, розную музыку, даведацца пра суседзяў, якіх нядаўна раздзяляла жалезная заслона. Да таго ж гэта выдатны шанц паказаць сваю краіну. І прыкра, што беларусы такім шанцам яшчэ так і не скарысталіся, каб прадэманстраваць сваю мову, сваю нацыянальную мелодыку. Калі глядзіш, як “зажыгаюць” малдаване ці ўкраінская Руслана, то разумееш, адкуль бярэцца захваленне Украінай ці Малдовай. На маю думку, Руслана і Верка Сярдзючка зрабілі больш для папулярнасці Украіны ў Еўропе, чым многія палітыкі. Ну, а беларусы безнадзейна разлічваюць наўдалую. Наш голас у агульным еўрапейскім хоры гучыць вельмі слаба. Таму не застаецца нічога іншага, як далучыцца да меркавання скептыкаў і казаць, што нармальныя краіны (нармальныя ў плане музыкі), кшталту Англіі, Францыі ці Галандыі, не напружваюцца на “Еўрабачанні”. Калі гэта з’яўляецца супярэчнасцю, будзем супрацівацца хоць бы такім чынам.

ЭДУАРД АКУЛІН, ПАЭТ, БАРД:

“БЕЛАРУСЫ ПАВІННЫ СПЯВАЦЬ ПА-БЕЛАРУСКУ”.

— Я заўжды сачу за гэтым конкурсам. І мне не ўсё роўна, якое месца на ім зойме Беларусь. Мне хацелася б, каб наша краіна перамагла. Вельмі прыемна было глядзець, як перамагла Сербія, дарэчы, з песняй на сваёй роднай мове. Таксама хацелася б, каб Беларусь прадстаўлялі спевакі, якія не толькі маюць выдатныя вакальныя даныя, але якія змаглі б прэзентаваць нашу цудоўную песенную культуру. Гэта значыць, спявалі б па-беларуску.

Пётр Ялфімаў, мяркуючы па ўсяму, упэўнены ў перамозе

**АЛЯКСАНДР КУЛІНКОВІЧ,
ЛІДЭР ГУРТА “НЕЙРА ДЗЮ-
БЕЛЬ”:**

**“МНЕ ГЭТЫ КОНКУРС “ПА
БАРАБАНЕ”.**

— Хварэць не буду. “Еўрабачанне” не з’яўляецца нечым паказальным. Музыка не на мой густ. І перамога на такім конкурсе — перамога не вялікага ўзроўню. Вось калі б хто-небудзь з беларускіх музыкаў атрымаў прэмію Грэмі! А “Еўрабачанне” — гэта не мой фармат, калі казаць навамоднымі слоўцамі. Я паглядзеў адборачны конкурс і

акрамя Гюнеш не ўбачыў нікога, хто быў бы цікавы. Там было шмат выканаўцаў з добрымі галасамі, але Гюнеш — адзіная, каго было цікава глядзець і слухаць.

ВАЛЕРЫЙ МАЗНЯК, НАСТАЎНІК МУЗЫКІ:

“ЗА ДЫКТАТУРАЙ ПЕРАМОГІ НАМ НЕ БАЧЫЦЬ”.

— Галоўная “фішка” “Еўрабачання” — гэта тое, што галасуюць людзі, а не журы. І сімпатыі аддаюцца не столькі музыкам, колькі краінам. А пакуль Беларусь будзе краінай несвабоднай, перамог нам не бачыць. І гэта справядліва. Вы, напрыклад, аддалі б свой голас нямецкаму спеваку ў годзе, скажам, 1936-м?

ЯЎГЕН КАЛМЫКОЎ, ПРАДЗЮСЕР ГРУПЫ: “ЛЯПІС ТРУБЕЦКОЙ”.
“ЕЎРАБАЧАННЕ — ГЭТА СПОРТ”.

— Для мяне гэта смешны конкурс. Цырк нейкі. Вядома, я хварэю за нашых, бо сам беларус. Але гэта адзіная прычына хварэць. Я нават глядзець яго не буду. Са сваёй камандай я ніколі не хацеў туды прабіцца. Такія конкурсы трэба ўключыць у Алімпійскія гульні. Гэта палітыкай пахне, а не мастацтвам. Вярцінскі, напрыклад, удзельнічаў бы ў такім конкурсе? Ці Высоцкі? Вось і я пра гэта кажу.

ВІТАЎТ МАРТЫНЕНКА, МУЗЫЧНЫ КРЫТЫК:

**“НАШЫ ПРАДЗЮСЕРЫ ПРАСОЎВАЮЦЬ ПЕСНІ МІНУЛЫХ
ГАДОЎ”.**

— “Еўрабачанне” — вельмі прэстыжны міжнародны фестываль, адзін з самых буйных у свеце, таму ўдзел у ім — вялікі досвед для краіны. Тое, што нашы артысты там набіраюць тэмпы, гэта добра. Наўрад ці мы што-небудзь зоймем. Нарэшце ўпершыню выбралі рэальны талент — Пятра Ялфімава. Я памятаю, як гэты талент “пракінула” “Басовішча”. Па палітычных матывах. Але рэальна ў нас ніхто не спявае лепш за Ялфімава. Праўда, прадзюсеры падсоўваюць яму песні мінулых гадоў, песні ні пра што, напісаныя на незразумелай самому аўтару англійскай мове. Таму нічога Ялфімаву там не свеціць.

АНДРЭЙ ПЛЯСАНАЎ, ЛІДЭР ГУРТА “П.Л.А.Н.”:

“ЯЛФІМАЎ — СУПЕРТАЛЕНТ”.

— Мне падабаецца гэты конкурс. Я заўсёды гляджу яго з давальненнем і рады, што ад Беларусі паедзе менавіта Ялфімаў. Бо гэта — суперталент. Я ведаў яго яшчэ па гурце “Эгаіст”. Мне б вельмі хацелася, каб перамог Ялфімаў і наступнае “Еўрабачанне” прайшло ў Беларусі.

Заканчэнне.
Пачатак на стар. 1

НА АДНУ АДКРУЧАНУЮ “ГАЙКУ” ДЗВЕ ЗАКРУЧАННЯ

Больш за тое, адкручваючы гайкі ў адным месцы, у другіх апошнім часам пачалі гэтыя гайкі закручваць.

Трох моладзевых лідэраў (Вячорку, Шылу і Хведарука) пад прымусам адправілі ў войска (матэрыял аб гэтым чытайце на стар.4).

Нядаўна прынялі вельмі супярэчлівы закон аб інфармацыі, згодна з якім цяпер незалежным выданням і іх супрацоўнікам можна як даць пэўнае паслабленне, так і зноў працягваць ставіць ім рагаткі ў працы.

А ў вышэйшых навучальных установах краіны параўнальна нядаўна ўвогуле спусцілі дакумент, які ну аніякім бокам не ўціскаецца ў рамках абвешчанай лібералізацыі. Згодна з ім прафесарска-выкладчыцкаму складу ВНУ трэба падпісаць дадаткі да кантрактаў, па якіх забараняецца:

- удзельнічаць у дзейнасці партый і рухаў;
- трымаць грошы ў замежных банках;
- аказваць дадатковыя паслугі юрыдычным і фізічным асобам;
- займацца прадпрымальніцкай дзейнасцю.

Таму, хто не падпісвае такую паперу, пагражаюць скасаваннем кантракта. На сённяшні момант грамадскасці вядомы толькі адзін чалавек, які адмовіўся падпісаць такі дадатак — гэта выкладчык Ба-

ранавіцкага дзяржаўнага ўніверсітэта Анатоль Кіпель.

Паводле нашай інфармацыі, “адмоўнікаў” не знайшлося ў Беларускай дзяржаўнай педагогічным універсітэце, Беларускай дзяржаўнай эканамічным універсітэце і шэрагу іншых. Тлумачэнне такому “маўчанню ягнятаў” наступнае – выкладчыкі, якіх да нядаўняга часу можна было падзраваць у рэштках нейкага вальнадумства, банальна запужаныя.

Чаму ж тады ўлада, абвясціўшы “ўсеагульную лібералізацыю” беларускага грамадства, працягвае даволі брутальна запужваць пэўныя слаі гэтага ж самага грамадства?

Палітолаг Віктар Чарноў так пракаменціраваў нашаму выданню падобныя метафарфозы:

— *Сістэма застаецца рапейшай. Проста на пэўны час уладзе трэба захаваць сацыяльна-эканамічную стабільнасць у грамадстве, таму яна ідзе на пэўныя крокі, якія дазваляюць атрымліваць матэрыяльную падтрымку там, дзе на яе раней не разлічвалі. Маюцца на ўвазе заходнія крыдыты і інвестыцыі.*

Канешне, можна ствараць кансультатывую раду пры прэзідэнце, але, як паказваюць

апошнія выказванні прэзідэнта, яна будзе ўяўляць сабой такі мадэрнізаваны варыянт баярскай думы пры цары. Не больш.

Можна абвясціць шырока-маштабную прыватызацыю, але самыя лепшыя кавалкі беларускай прамысловасці – “Беларуськалій”, “Палімір”, Беларускай металургічны завод і інш. – ніколі не дастануцца “не сваім” людзям. Дарэчы, народу, аб якім так клапаціцца, таксама.

Можна даць перадыхнуць партыям і рухам. Але, паўтараючы, на пэўны час. І на пэўных правілах. Гэтыя партыі і рухі час ад часу павінны адчуваць, што яны ўсё роўна — “адмарозкі”.

Па перакананні Чарнова, як толькі ў краіне палепшыцца эканамічная сітуацыя і аб крызісе можна будзе ўспамінаць без дрэжыкаў на спіне, “акенцы лібералізацыі” зачыняцца па той проста прычыне, што яны стануць лішнімі. Незалежныя суб’екты, людзі і меркаванні небяспечныя для закрытай, самадастатковай (як яна лічыць) сістэмы.

ПАВОДЛЕ ЛІНЦА

Вядомы амерыканскі палітолаг Хулія Лінц у свой час сфармуляваў тры асноўныя віды лібералізацыі.

Шырокая лібералізацыя. Эліта прадастаўляе свабоду дзеянняў і думак усім вядучым грамадскім інстытутам у над-

зеі адшукаць найбольш плённыя шляхі вырашэння бягучых глабальных праблем.

Частковая лібералізацыя. “Вярхі” пакідаюць сабе асноўныя рычагі кіравання, але партыі, рухі і экспертныя супольнасці актыўна запрашаюцца да стварэння адзінай грамадскай платформы ў краіне, каб справіцца з сучаснымі найбольш сур’ёзнымі выклікамі.

І, нарэшце, **тупіковая лібералізацыя.** З кан’юктурных меркаванняў кіруючыя вярхі на пэўны перыяд заклікаюць да сумеснай працы сваіх апанентаў. Пасля дасягнення сваіх мэт ад паслуг апошніх яны адмаўляюцца.

Так, на пачатку дзевянацятых мінулага стагоддзя ваенны ўрад Бірмы пад націскам вельмі сур’ёзных эканамічных праблем вырашыў правесці свабодныя парламенцкія выбары. Калі высветлілася, што на гэтых выбарах перамагае не партыя ўлады “Нацыянальнае адзінства”, а апазіцыйная “Нацыянальная ліга за дэмакратыю”, то вынікі выбарчай кампаніі анулявалі, а лідэраў апазіцыі кінулі ў турмы. Адзін з іх дагэтуль знаходзіцца пад хатнім арыштам.

Застаецца дадаць, што ў нас лідэраў апазіцыі ды й шараговых апазіцыянераў арыштоўваюць час ад часу яшчэ і да розных выбарчых кампаній.

ВІКТАР АЛЯШКЕВІЧ.

ХТО ЗАСТАЎСЯ Ў ВЁСКАХ...

Зараз у Магілёўскай вобласці, паводле афіцыйнай статыстыкі, пражывае каля 290 тысяч чалавек пенсіёнага ўзросту. Для тых, каму гэта ні аб чым не гаворыць, падаздзім лічбу ў пэўным кантэксце, а менавіта — пенсіянерам на Падняпроўі сёння з’яўляецца **кожны чацвёрты** жыхар Магілёўшчыны. Калі дадаць, што вобласць ці не адзіная ў краіне, якая не аднавіла перадваеннай колькасці свайго насельніцтва, то стане зразумелым, што праблема мае вельмі востры характар.

Якое ж выйсце прапануе дзяржава ў асобе ўрада і прэзідэнта? Як і для іншых праблем, рашэнне прапануецца павярхоўнае, дырэктывнае і адміністрацыйнае. Нездарма ўсёды толькі і чуецца, што пра нейкую пенсіённую рэформу, якая мае на мэце адсунуць узрост для выхаду, як калісьці гаварылі, на заслужаны адпачынак...

Аднак вёска патрабуе асаблівага падыходу і асаблівага рашэння, паколькі становішча тут катастрофічнае. Вось, напрыклад, давалося нядаўна наведаць Клімавіцкі раён. У яго Мілаславіцкім сельсавеце 15

населеных пунктаў, у якіх пражывае ў сярэднім прыкладна па 100 чалавек. Большая частка — пенсіянеры, з іх звыш 300 чалавек жывуць у поўнай адзіноце. Яны (так склалася жыццё) даўно згубілі роднасныя ды й сацыяльныя сувязі. Афіцыйна маланаселенымі (гэта значыць, што ў іх пражывае менш за 100 чалавек) тут лічацца 10 вёсак.

А ў вёсцы Данилаўка ўвогуле жыве бабулька, адзінокая і адзіная тут з колішніх тутэйшых насельнікаў. Жыве ўспамінамі, а не надзеямі, зразумела. Хаця па сусветных стандартах ёй не

Калі старасць сапраўды не ўрадасць

так ужо і многа гадоў – недзе крыху за 80.

СЯРЖУК АРЖАНЦАЎ.

«ВАЕННАПАЛОННЫЯ»

Спецаперацыя па прызыве ў войска трох актывістаў апазіцыйных моладзевых арганізацый закончана. 7 лютага Франак Вячорка, Іван Шыла і Зміцер Хведарук прынялі прысягу.

Лідэр «Моладзі БНФ» Франак Вячорка будзе служыць у войсках супрацьпаветранай абароны. Гэта асабліва пікантна з улікам таго, што на мінулым тыдні было падпісана пагадненне аб стварэнні адзінай расійска-беларускай сістэмы СПА. Такім чынам, Вячорку давядзецца бараніць «мірнае расійскае неба».

Актывістаў «Маладога фронту» Івана Шылу і Зміцера Хведарука накіравалі адпаведна ў Лепельскі раён (зенітна-ракетная брыгада) і Жодзіна (транспартныя войскі). Не выключана, што апошняму давядзецца ўдзельнічаць у будаўніцтве дарогі да будучай беларускай АЭС.

«Што ж тут дзіўнага?» — спытаецца нехта. У Беларусі існуе агульная воінская павіннасць, таму Вячорка, Шыла і Хведарук павінны служыць, як і ўсе астатнія...

Так, ды не зусім. Працэдура прызыву апазіцыйных актывістаў мала нагадвала стандартную. Той жа Вячорка 16 ліпеня 2008 года атрымаў адтэрміноўку па стане здароўя да сакавіка наступнага года. Аднак ужо ў студзені яго схпілі і гвалтам завезлі ў войска.

Падобная спецаперацыя была ажыццёўлена ў дачыненні да Хведарука і Шылы. Апошняму нават аналізы не дазволілі здаць — так карцела хутэй пабрыць апазіцыянера ў войска.

Шыла прымае прысягу

Сёння Вячорку, Хведарука і Шылу можна назваць у пэўным сэнсе ваеннапалоннымі. Іх проста ізаліравалі на паўтара года, каб...

А сапраўды: навошта гэта спатрэбілася ўладзе? Можна, згаданыя «тры волаты» ўяўлялі сабой смяротную небяспеку для «крывавага рэжыму». Здаецца, не. Больш за тое, у краіне абвешчана лібералізацыя. Афіцыйны Мінск спрабуе наладзіць адносіны з Захадам. Дзеля гэтага выпусцілі на волю палітзняволеных, у тым ліку Аляксандра Казуліна, асабістага ворага кіраўніка дзяржавы. І раптам такая гісторыя, якая, відавочна, з шэрага рэпрэсій супраць іншадумцаў. Навошта? Няўжо абароназдольнасць краіны так моцна пацярпела б без Вячор-

кі, Шылы і Хведарука?

Здаецца, што ўлады арганізавалі для Еўропы своеасаблівую «праверку на вашывасць». Калі заходнія палітыкі «з'ядуць» і прамаўчаць, можна пад сцягам лібералізацыі ішчыць апазіцыянераў па ўсіх магчымых напрамках і далей. І пакуль што разлік беларускага кіраўніцтва спраўджваецца: Брусель і Страсбург не жадаюць псаваць адносіны з Мінскам з-за трох маладзёнаў.

Аднак справа не толькі ў Вячорку, Шыле і Хведаруку. І не ў тым, як да іх прызыву паставіцца Запад.

Днямі знаёмы намеснік дырэктара камп'ютэрнай фірмы распавёў, што ў войска забралі іх супрацоўніка — 25-гадовага праграміста. Хлопец

ніякага дачынення да апазіцыі не меў, але гэта яго не выратавала.

Скажыце, калі ласка, які сэнс абуваць на паўтара года здольнага чалавека ў салдацкія боты? Няўжо гэта «рацыянальнае выкарыстанне інтэлектуальных рэсурсаў», пра якое ўвесь час гавораць высокапастаўленыя кіраўнікі? Можна, трэба спыніцца і пераасэнсаваць механізм фарміравання нашых Узброеных Сілаў?

Суседняя Літва, пра цяжкое становішча якой рэгулярна распавядаюць беларускія дзяржаўныя СМІ, ужо адмовілася ад агульнай воінскай павіннасці. А «квітнеючая Беларусь» дагэтуль не мае нават у планах пераходу да прафесійнага войска.

Хаця цяпер якраз спрыяльны час для правядзення ваеннай рэформы. У некаторых рэгіёнах конкурс прызыўнікоў сягае аж да 8 чалавек на месца. Вось глеба, на якой можна стварыць прафесійнае войска, куды пойдучь служыць добраахвотнікі. А тыя, хто больш карысці прынясе за камп'ютэрнай раем, хай застаюцца на сваіх месцах.

Дык не! Павінны служыць! Дзяржава па-ранейшаму ўпарта жадае, каб кожны чалавек ад 18 да 27 гадоў паклаў частку свайго жыцця на алтар ваіны.

ВАЛЯНЦІН СЫЧ.

... КРОК НАСУСТРАЧ НЕ АЦЭНЕНА

Падчас урачыстай вечарыны ў Магілёве, што была прысвечана 432-й гадавіне з дня атрымання Магілёвам Магдэбургскага права і арганізавана мясцовымі актывістамі руху «За свабоду», прагучала абвестка, якую спачатку многія прынялі за жарт. Аднак жартам гэта не было, а было справядлівым актам прызнання дэмакратыі ролі старшыні гарвыканкама спадара Віктара Шорыкава ў аднаўленні ратушы, зруйнаванай у сярэдзіне мінулага стагоддзя тагачасным савецкім папярэднікам кіраўніка горада. (У вечарыне дэмакратаў Віктар Шорыкаў, зразумела, не

ўдзельнічаў.) Вядомы ў горадзе грамадскі актывіст, выкладчык гісторыі і глыбокі знаўца магілёўскай біяграфіі Ігар Пушкін, якому было даручана абнародаваць імя пераможцы ў звязку з намінацыяй «Падзея 2008 года», зрабіў гэта з відавочным задавальненнем і ахвотай. Ад сябе ён дадаў, што выбар грамадскага журы ў названай намінацыі аказаўся надзвычай дакладным і справядлівым. Ігар Пушкін нагадаў прысутным, што пасля 1957 года, калі магілёўская ратуша сталася пылам і разбітымі камянямі, не было ніводнага старшыні гарвыканкама, які б не абяцаў

аднавіць архітэктурную і адміністрацыйную святыню. Але зрабіў гэта толькі Віктар Шорыкаў. Пры ўсім тым, што многія ўдалыя ў гэтым сэнсе ўмовы сышліся ў перыяд яго кіравання, нельга адмаўляць той факт, што старшыня гарвыканкама праявіў і настойлівасць, і любоў да горада, і свой характар...

На жаль, сам спадар Шорыкаў за месяц так і не знайшоў часу прыняць дэмакратаў з мэтай перадачы яму дыплама, таму апошнім давялося пакінуць яго ганаровую адзнаку ў прыёмнай...

ВІТАЛЬ РУЖОВЫ.

ДЗЕЦІ-СІРОТЫ НЕ ДАЧАКАЛІСЯ...

Чыноўнікі Мінскага райвыканкама ігнаруюць прамое прэзідэнцкае рашэнне аб зносе альбо перадачы дзецям-сіротам міліцэйскіх катэджаў, пабудаваных у раёне Заслаўскага вадасховішча.

Згодна з “высокім” рашэннем, міліцэйскія катэджы павінны былі знесці альбо перадаць дзецям-сіротам да 1 лютага. Прычым супрацоўнікі Мінскага раённага выканкама да 5 лютага мусілі трымаць справаздачу перад чыноўнікамі Мінскага аблвыканкама аб выкананні даручэння. Аблвыканкам, у сваю чаргу, павінен быў трымаць справаздачу перад Адміністрацыяй прэзідэнта.

Аднак міліцэйскія катэджы стаяць і дагэтуль. І сваіх уласнікаў яны не памянjalі.

Карэспандэнт “Тут і цяпер” пацікавіўся ў адказных чыноўнікаў Мінаблвыканкама далейшым лёсам міліцэйскіх катэджаў.

“Тэлефануйце ў райвыканкам, — адказалі там. — Яны павінны былі забяспечыць знос, таму і ўсе пытанні да іх. Мы толькі трымаем справу на кантролі”.

У Мінскім райвыканкаме ад каментарыяў пакуль устрымваюцца.

З ГІСТОРЫІ СПРАВЫ “ДАЙЦЕ ЎЛАСНІКАМ ТРЫ МЕСЯЦЫ!..”

Пра гісторыю з міліцэйскімі дамамі ўжо падрабязна распавядалі сродкі масавай інфармацыі. У лістападзе мінулага года А.Лукашэнка на ўсю краіну заявіў пра тое, як былія і дзеючыя супрацоўнікі Міністэрства ўнутраных спраў самавольна захапілі элітныя участкі зямлі ў Мінскім раёне. Сярод названых “карупцыянераў” былы першы намеснік міністра ўнутраных спраў **Аляксандр Шчурко**, намес-

нік міністра **Віктар Філістовіч**, экс-намеснік міністра ўнутраных спраў **Юрый Радзюкевіч**, **Леанід Глухоўскі** і іншыя.

Паводле слоў А.Лукашэнка, для будаўніцтва яны літаральна за капейкі прыдбалі сабе тэрыторыю былога лецішча дзіцячага садка ў ахоўнай зоне Заслаўскага вадасховішча.

“Дайце ўласнікам тры месяцы, каб яны знеслі свае пабудовы, — аддаў публічны загад Лукашэнка. — Калі не знясуць, то яны бязвыплатна павінны быць канфіскаваны пад дамы для дзяцей-сірот. Выконвайце!”

Амаль адразу пасля так званай антыкарупцыйнай нарады з’явіўся дакумент Мінскага аблвыканкама, згодна з якім Мінскі раённы выканаўчы камітэт “не пазней за 1 лютага 2009 года павінен забяспечыць знос будынкаў, размешчаных на вышэйзгаданых тэрыторыях”.

Пазней у прэсе былі над-

рукаваны дакументы, якія сведчылі аб тым, што міністр унутраных спраў генерал **Уладзімір Навумаў** асабіста хадайнічаў за тое, каб яго падначаленыя атрымалі права на будаўніцтва дамоў на тэрыторыі летняй дачы дзіцячага садка Міністэрства ўнутраных спраў Беларусі. Зусім нядаўна шэраг чыноўнікаў, у тым ліку і Навумаў, атрымалі вымовы ад А.Лукашэнка.

Напрыканцы мінулага года Мінскі раённы выканаўчы камітэт падаў іск “аб прызнанні неспраўднай дзяржаўнай рэгістрацыі ўзнікнення, пераходу права ўласнасці на зямельныя участкі і размешчаныя на іх капітальныя будынкi”. Суд прыняў рашэнне не на карысць уладальнікаў маёнткаў — зямлю ў іх адабралі.

Па нашай інфармацыі, цяпер некаторыя ўла снікі дамоў у раёне дачнага пасёлка “Крынічны” вядуць перамовы з прадстаўнікамі ўлады аб тым, каб выкупіць ужо канфіскаваныя участкі зямлі па рынковай цане.

АСАБІСТАЕ МЕРКАВАННЕ

АЛЕГ ВОЛЧАК, БЫЛЫ СЛЕДЧЫ МІНСКАЙ ПРАКУРАТУРЫ:

“НЕ ЎСЁ ТАК ПРОСТА...”

— Па законе ўладальнікі дамоў павінны іх знесці альбо за ўласны кошт, альбо за кошт дзяржавы. Пакуль, наколькі я ведаю, былых падначаленых Навумава суд пазбавіў толькі зямельных надзелаў. А вось асобнага судовага рашэння наконт таго, каб вызваліць зямлю ад забудовы, пакуль не было. Мяркуючы па ўсім, павінен адбыцца яшчэ адзін суд, пасля якога пры ўмове прыняцця адпаведнага рашэння ў пасёлка “Крынічны” прыедуць судовыя выканаўцы і будуць вырашаць, як зносіць пабудовы. Але пасля другога суду ва ўласнікаў будзе яшчэ 10 дзён на абскарджванне рашэння, потым — яшчэ тры дзень на дабравольнае выкананне. Але тут не ўсё проста: усё залежыць ад таго, якое рашэнне будзе прынята на версе...

Канчатковай дамоўленасці з уладамі пакуль няма.

ІГАР АНДРЭЎ, спецыяльна для svabodaby.net.

РЭТРА

А ЯК РАНЕЙ ЖЫЛІ МІЛІЦЭЙСКІЯ ГЕНЕРАЛЫ?

Ці атрымлівалі раней па блаце зямельныя надзелы?

А можа, самавольны захоп зямель пад лецішчы — гэта даўняя традыцыя ў МУС?

З такімі пытаннямі “Тут і цяпер” звярнулася да старшыні Вярхоўнага Савета 12-га склікання, заслужанага юрыста Беларусі, генерал-лейтэнанта **Мечыслава Грыба**.

Ён, дарэчы, таксама мае лецішча ў Ждановічах.

— 3 тымі, каго абвінавацілі ў самавольным захопе зямель, мы жывём на розных берагах вясларнага канала, — удакладняе Мечыслаў Іванавіч. — Яны на правым беразе, а я — на левым.

Як раней міліцыянеры атрымлівалі зямельныя участкі? Раней у Ждановічах Міністэрства ўнутраных спраў мела свае дзяржаўныя дачы, якія раздаваліся выключна кіраўнікам упраў-

ленняў, намеснікам міністра і міністру. Больш нікому.

Калі мяне перавялі з Віцебска ў Мінск начальнікам упраўлення аховы парадку МУС, мне таксама выдзелілі дзяржаўную дачу. Я займаў там палову дома, другая палова належала другому начальніку. Зямлі было, можа, сотак дзве-тры. Мы там цыбулю вырошчвалі, салату. Калі я з’ехаў, дачу здаў — яна перайшла некаму іншаму.

У намеснікаў міністра і міністра былі асабістыя дачы. Ім належаў цэлы дом.

Потым гэтыя дачы прыватызавалі і выкупілі на законных падставах. Права выкупу меў той, хто там жыў. Зразумела, што ніхто не адмовіўся ад таго, каб займець дачу ва ўласнасць, бо цэны, мякка кажучы, былі проста сімвалічныя.

Тых міліцэйскіх генералаў, у якіх загадалі адабраць дамы, я не лічу вінаватымі. Хутчэй за ўсё, яны проста ахвяры: не пад дулам жа аўтамата альбо пад пагрозай знявольнення яны прымусілі некага выдзеліць ім гэтыя участкі. Яны набылі іх па тым законе, што дзейнічаў тады...

БЛОГ ПА-БЕЛАРУСКУ

Навошта беларусам інтэрнэт-дзённікі?

У другім тысячагоддзі ўжо нікога не здзівіш наўнаасцю дзённіка ў сусветным сеціве. У інтэрнэце налічваецца сотні мільёнаў блогаў, і іх колькасць неспынна павялічваецца. Штодня з'яўляецца 100 тысяч новых блогераў, а штомесяц — 3 мільёны! Уласныя блогі вядуць школьнікі, студэнты і прафесары, навукоўцы, галівудскія зоркі, палітычныя партыі і нават прэзідэнты краін. Не абмінула гэтая тэндэнцыя і Беларусь. Навошта беларусы ствараюць інтэрнэт-дзённікі і аб чым пішуць у іх?

Блог (ад анг. blog — “сеціўны журнал ці дзённік падзей”) — інтэрнэт-старонка, што складаецца з запісаў (выяў, аўдыё, відэа), якія рэгулярна дадаюцца і маюць, як правіла, часовае значэнне. Нехта распавядае ў блогах аб уласным жыцці, іншыя абмяркоўваюць палітыку, спорт, куміраў, абменьваюцца прафесійнай інфармацыяй. Сучасныя тэхналогіі дазваляюць блогерам знаходзіць неабмежаваную колькасць сяброў па ўсёй планеце і дзяліцца з імі інфармацыяй у рэальным часе. Цікавіцца творчасцю Элвіса Прэслі ці мабільнай тэлефаніяй, гісторыяй Мінска або палітыкай рэспубліканскай партыі ЗША — заўсёды адшукаеце аднадумцаў.

АД ФУТБОЛА ДА РЭЛІГІ

Аўтарытэтны спецыяліст у галіне інфармацыйных тэхналогій, які ў размове з карэспандэнтам “Тут і цяпер” прадстаўляецца Міколам, або Нікам, кажа, што пачаў весці дзённік праз цікавасць да вебкаўхні. “Блог (у 2002 годзе гэта называлася проста «персанальны сайт», ці «персанальная старонка») я завёў для таго, каб, па-першае, разабрацца з усёй «веб-майстарскай» кухняй знутры, а па-другое — каб мець магчымасць нешта распавесці пра сябе і

З кожным днём блогераў становіцца ўсё больш

пра свет сябрам. Сёння і самому бывае цікава паглядзець, што турбавала 3—5 гадоў таму...”. Хто чытае запісы? Па словах Ніка, у асноўным гэта сябры ды знаёмыя. “Але пасля таго, як я наладзіў рэтрансляцыю нататак у папулярным LiveJournal, мяне сталі чытаць каля сотні чалавек, некаторых з якіх я не ведаю ўвогуле, — дадае блогер. — Жадання нека спецыяльна “раскручваць” рэсурс не было. Ды і для “сур’ёзнага блогінгу” трэба траціць не пару-тройку гадзін у тыдзень, а значна больш часу і штодзённа”.

У дзённіку **беларускага грэка-каталіцкага святара ў ЗША айца Ігара (Лабацэвіча)** можна прачытаць ёмістыя замалёўкі з царкоўнага, эмігранцкага і амерыканскага жыцця, пазнаёміцца з думкамі аўтара пра тэалогію і сітуацыю ў Беларусі. “Адказаць на пытанне, пра што пішу, цяжка, — распавядае святар. — Што бачу, то і апісваю, пра што думаю, то часам і занатоўваю. Чытаю сваіх сяброў”.

Адна з эксклюзіўных “фішак” спартыўнага інтэрнэт-парталу **esport.by** — блогі вядомых беларускіх спартсменаў. “Мы вырашылі заняцца блогамі таму, што згаданая ніша не занятая ў Байнэце, — тлумачыць нам **рэдактар esport.by Максім Беразінскі**. — Гэта адна з тых асаблівасцей, якой мы можам прывабіць

чытачоў на наш партал. Блогі адразу сталі папулярнымі. Асабліва мы пацэлілі з інтэрнэт-дзённікам **Сяргея Крыўца** — **футбаліста барысаўскага БАТЭ**. Падчас выступу **барысаўцаў** у Лізе чэмпіёнаў дзённік **Крыўца карыстаўся вылікім попытам**”. Пры гэтым спадар **Беразінскі** развейвае міф аб тым, што спартсмены вядуць блогі самі. “Чытачоў вабіць тое, што праз блог аб жыцці таго ці іншага спартсмена можна даведацца з першых вуснаў. Але гэта не зусім правільнае ўражанне. Часцей за ўсё блогеру-спартсмену дапамагае весці дзённік **прафесійны журналіст**. І поспех справы залежыць ад іх абодвух: ад першага патрабуюцца адкрытасць і жаданне, ад другога — добрае валоданне словам”.

Дэпутатка Палаты прадстаўнікоў трэцяга склікання **Вольга Абрамава** першай з заканадаўцаў завяла блог, у якім дзялілася з чытачамі ўласным досведам, распавядала пра закулісе парламента, адказвала на пытанні чытачоў. Рок-зорка **Лявон Вольскі** рэкламуе праз блог уласныя канцэрты і новыя запісы. Стваральнік інтэрнэт-парталу **TUT.BY Юры Зісер** дзеліцца ўражаннямі аб падарожжах, музычных і тэатральных прэм’ерах, тэхніцы і камп’ютэрах. Літаратар, старшыня Беларускага ПЭН-цэнтр-

ра **Андрэй Хадановіч** друкуе ў дзённіку апошнія вершы, пераклады, справаздачы з імпрэзаў. Надзея айчыннага біятлону **Даша Домрачова** распавядае аб спаборніцтвах і унутраным жыцці ў свеце біятлону.

ЯК БЛОГЕРЫ ПЕРАМАГЛІ СПЕЦСЛУЖБЫ

Па колькасці блогаў у адной з найпапулярнейшых інтэрнэт-платформ **LiveJournal** (“Жывы Журнал”) Беларусь трывала займае 12 месца ў свеце (больш за 33 тысячы дзённікаў). Чым тлумачыцца папулярнасць блогінгу ў Беларусі?

“Паводле даных апошніх даследаванняў, тыповы карыстальнік блога — студэнтка ва ўзросце да 21 года. Па колькасці студэнтаў на 10 тысяч населеніцтва Беларусь займае адно з лідзіруючых месцаў у Еўропе. Можна таксама дадаць, што ў “Дакладзе аб развіцці чалавека” ААН Беларусь стаяла на першым месцы ў СНД па ўзроўні выкарыстання інтэрнэта, — тлумачыць **дацэнт кафедры тэорыі і метадалогіі журналістыкі Інстытута журналістыкі БДУ, аўтар спецкурсаў па веб-журналістыцы Аляксандр Градзюшка**. — Для сучаснай моладзі блогі — найбольш прымальная платформа для кантактавання. Весці інтэрнэт-дзённік — модна, проста і захапляльна”.

Аператыўнасць ужо даўно зрабіла блогі крыніцай СМІ, а ў шэрагу заходніх краін правы блогераў на заканадаўчым узроўні ўраўнаваны з журналісцкімі. У Беларусі да ўсяго дабаўляецца і тая акалічнасць, што пасля зачысткі ўладамі масмедыйнага поля, у выніку чаго апазіцыйныя выданні сталі амаль недасягальнымі масаваму чытачу, інтэрнэт застаўся адзіным непадцензурным сродкам распаўсюджвання інфармацыі. Больш за тое, калі пасля апошніх прэзідэнцкіх выбараў сайты ўсіх незалежных СМІ былі заблакіраваны, інфармацыя з намётавага мястэчка на Кастрычніцкай плошчы сталіцы вокамгненна распаўсюджвалася праз інтэрнэт-дзённікі.

ЯЗЭП ШЧАБЛОЎСКІ.

АПОШНІЯ Ў ЕЎРОПЕ

У распараджэнне рэдакцыі патрапіў артыкул Валерыя Косткі, які быў кіраўніком справамі Маладзечанскага гарвыканкама і памочнікам Генадзя Карпенкі. Мы не маем магчымасці надрукаваць увесь гэты артыкул, таму прапануем вашай увазе некалькі частак.

Першая прысвечана крызісу сельскай гаспадаркі, другая — наступствам фінансавага крызісу ўвогуле.

Кажам пра адраджэнне сяла, а будзем гарадкі, у той час як беларуская вёска проста вымірае. Маю на ўвазе не 60 базавых гаспадарак і не аграгарадкі вакол райцэнтраў, а нашы звычайныя беларускія вёскі, якіх дзiesiąткі тысяч. 4 з іх недалёка ад маёй гаспадаркі, размешчана ў Смалявіцкім раёне.

9 гадоў таму, калі пачаў займацца фермерствам, у сялян вёскі Ізбіцае было 84 каровы, зараз — адна на ўсю вёску. Моладзі і дзяцей па пальцах дзвюх рук можна пералічыць. Не хапае ў гаспадарцы механізатараў, кадравы голад адчуваецца і з кіраўнікамі. Што робім не так?

Пачынаць адраджэнне сяла трэба з вяртання на сяло гаспадара зямлі беларускай і стварэння магчымасцей годна, па працы зарабляць на жыццё. Прадукцыя сельскай гаспадаркі не можа быць нерэнтабельнай, таму як карыстаецца штодзённым попытам і пры гэтым высокаліквідная. Тады чаму сяло такое беднае? Лічыце самі. Тона ячных круп у продажы (пры цане 1320 рублёў за 900 г) каштуе **553 долары ЗША**, закупачная ж цана на ячмень 250—300 тыс. бел. рублёў (**100-110 долараў**). Вось і атрымліваецца, што вытворцу дастаецца толькі **20—25% ад канчатковай цаны**. Закупка свініны — **ад 3740 да 4489**, малака — **ад 648 да 710 бел. рублёў**. Параўнайце з цэнамі ў магазіне. З аграсектара проста выцскаецца ўвесь прыбытак, сяло застаецца на галодным пайку. Нізкія заробкі.

Жывы прыклад. Знаёмы механізатар падчас жніва зарабляе 300 000 рублёў. Жонка,

гаспадарак умовы сталі больш жорсткімі, чым на пачатку 90-х гадоў. З 6000 створаных фермерскіх гаспадарак у Беларусі засталася ўсяго 2000.

Ці накорміць фермер народ? У нашых умовах — не. У краінах з развітой эканомікай такое пытанне нават не ўзнікае. Бо корміць. І надрэнна. Ды й сам жыве някепска. І пра

На сяле цяпер няпроста адшукаць маладых

двое маленькіх дзетак. Не п'е. Нармальны трыццацігадовы чалавек. Як пражыць? Кідае працу ў сельгаспрамысловым комплексе (СПК) і едзе з вёскі ў Мінск, дзе працуе такім жа механізатарам на трактары і зарабляе ў 3,5 раза больш.

А потым думаем: як падчас уборачнай загнаць на палі СПК рабочых заводаў, супрацоўнікаў выканкамаў, банкаў, студэнтаў, вайскоўцаў? Гэта ўсё пытанні да эфектыўнасці абранай мадэлі сельгасвытворчасці.

Выціскаючы ўсе сокі з сяла, дзяржава частку грошай вяртае туды ў выглядзе датацый. Але на справе, калі нагадваць пра роўныя эканамічныя ўмовы для сельгаспрадпрыемстваў, 60 базавых (як раней казалі — “узорна-паказальных”) гаспадарак атрымліваюць датацый па 600 долараў на гектар сельгасугоддзяў, астатнія СПК — па 180 долараў, а фермеры — амаль нічога. Гэта называецца роўныя эканамічныя ўмовы...

Для стварэння фермерскіх

адраджэнне вёскі ніхто пытанне не падымае.

Для нагляднасці прывяду прыклад таго, як чыноўнікі кіруюць СПК. Смалявіцкі раён. Колькі гадоў таму падатковая інспекцыя ў адным з СПК раёна выявіла 1,5 млн долараў ЗША недаплаты ў бюджэт і паклала даведку аб недахопах на стол кіраўніка (ужо былога) адміністрацыі раёна. Хто і як прымаў рашэнні, не ведаю, але ў выніку начальніка падатковай інспекцыі з пасады знялі і на яго месца прызначылі намесніка старшыні гэтага СПК. Новы начальнік падатковай напісаў новую даведку.

Зразумела, дэбет с крэдытам не разышоўся. Падумаеш, нейкіх 1,5 млн долараў! Справа на гэтым не скончылася. Новы начальнік падатковай у злучэнні з начальнікам аддзела сацыяльнай абароны насельніцтва і другім ужо старшыней СПК за хабар у 50 000 долараў “загналі” сацыяльна значны аб'ект у СПК — дзіцячы

садок. І толькі таму, што гэтым займалася Мінская гарадская, а не абласная міліцыя, справа дайшла да суду, і ўся кампанія апынулася за кратамі.

Невясёлы лёс выпаў і на долю СПК, з якога выйшаў начальнік падатковай (зразумела, ўжо таксама былы). Пры чарговай праверцы лічбы крадзяжу выраслі яшчэ больш, таму, нядоўга думаючы, не самую горшую ў мінулым гаспадарку з плошчай 7 000 га “парвалі” на кавалкі і з усімі запазычанасцямі параздавалі бліжэйшым СПК і Смалявіцкай птушкафабрыцы. Усё ў адным прыкладзе: і адраджэнне сяла, і роля чыноўнікаў у эфектыўным кіраванні, і эканамічныя законы ў дзеянні, і прыклад гаспадарчага падыходу да зямлі, і падбор і расстаноўка кадрў, і ўзбудненне гаспадарак, і тое, што за гэтым стаіць.

Еўропа ўжо ўзяла за аснову прынцыпы Міжнароднай арганізацыі “Slow Food” (маруднае харчаванне) і Міжнароднага руху “Terra Madre” (Маці Зямля). На павелічэнне гаспадарак мода адышла. На першае месца выходзяць экалогія і чысціня прадукцыі, нацыянальныя прадукты харчавання і нацыянальныя кухні, змяншэнне колькасці пестыцыдаў і гербіцыдаў, адмаўленне ад генамадыфікаваных прадуктаў харчавання і г.д.

Крызіс аголіць праблемы сяла і, рана ці позна, але мы пойдзем па шляху, апрабаваным краінамі з развітой эканомікай. А таму менавіта цяпер трэба пашыраць фермерства на сяле. Гэта не толькі адзін са шляхоў адраджэння вёскі, а і натуральны пошук і адбор гаспадароў для сельскай гаспадаркі. Не ўсе здольны стаць гаспадарамі на зямлі, як і не ўсе здольны быць музыкантамі, кіроўцамі, пісьменнікамі. Але магчымасць паспрабаваць сябе ў гэтай справе неабходна даць усім жадаючым. Само жыццё вызначыць, хто гаспадар, а хто не.

Аб'ектыўныя законы эканомікі прымусяць нас гэта зрабіць. У Еўропе мы апошнія, хто захаваў калгасна-саўгасную сістэму на сяле.

Трэба бачыць будучыню і прытывацца да яе.

ВАЛЕР КОСТКА,
фермер-пчальар.

ВІКТАР ШАЛКЕВІЧ: “ВЕДАЮ ТРАВЫ, ЯКІЯ ДАПАМАГАЮЦЬ У ІНТЫМНЫМ ЖЫЦЦІ”

9 лютага знакамітаму беларускаму барду Віктару Шалкевічу споўнілася 50 гадоў. Напярэдадні юбілею Віктар распавёў «Народнай волі» пра сакрэты захавання мужчынскага здароўя і пра тое, чаму ён не хоча працаваць дырэктарам Беларускага музычнага тэатра.

— «Я не раблю выгляд, што мне вечна семнаццаць», — сказалі вы ў адным з інтэрв'ю. Які ж выгляд вы робіце на парозе 50-годдзя?

— Прызнацца шчыра, апошнім часам аглядаюся на свой узрост. Толькі калі няма ніякіх праблем, можна рабіць выгляд, што табе вечна семнаццаць. У той жа час лічу поўнай лухтой спробы некаторых людзей выглядаць заўсёды маладымі. Я аддаю перавагу таму, каб старэць разам са сваімі слухачамі і глядачамі. Для мяне яны — самае нармальнае пакаленне. Мне не хочацца падладжвацца пад маладых і надзяваць усялякія парыкі.

— Не сакрэт, што да 50 гадоў шмат у каго з мужчын з'яўляюцца праблемы інтымнага характару: як кажуць, хочацца, але не можацца. Вам гэта знаёма?

— Як для кожнага нармальнага чалавека, інтымнае жыццё для мяне важнае. І

я ведаю розныя цікавыя дрэвы і расліны, якія дапамагаюць. А вось якія — сакрэт (усміхаецца).

— Вы неаднаразова распавядалі, што ганарыцеся сваёй асабістай сустрэчай з Юшчанкам. Зараз у кантэксце падзей, якія адбываюцца ў нашых сусядзяў, ваша меркаванне пра яго не змянілася?

— Падчас нашай сустрэчы на пачатку 90-х гадоў я быў ім захоплены. Але і сёння ён як быў для мяне нармальным мужыком, так і застаўся. Я вельмі люблю такі тып палітыкаў — шырокі і адкрыты. Лічу, што ён робіць усё, зыходзячы з арыенціраў часу. У яго вельмі складаная пасада. Украіна ж не Беларусь, там ніколі не было парадку ў беларускім сэнсе гэтага слова. Украіна заўсёды была беднай і непрычасанай, але свабоднай. Для ўкраінцаў свабода даражэй за трактары...

— Пакуль не бачна, каб нехта з маладых бардаў падстаўляў сваё плячо вядомым на ўсю Беларусь Шалкевічу, Бартосіку, Акуліну. Можа, калі не стане гэтых людзей, згіне і бардаўская песня на Беларусі?

— Справа не ў тым, што яна загінаецца, а ў тым, што яна атрымлівае крыху іншы працяг. Калі я слухаю тых, хто нібыта павінен прыйсці нам на змену, то, на жаль, не бачу адметных людзей, якія маглі б захапіць публіку.

ВОЛЬГА ПРУДНІКАВА

Дзень святога Валянціна можна сустрэць дастойна

Дзяржаўны літаратурны музей Янкі Купалы — паэта, тэма каханьня ў творчасці якога займае значнае месца, рыхтуецца да гэтай падзеі.

13, 14, 15 лютага ў музеі

святога пачуцця. Будуць чытацца вершы паэта пра каханне, а мужчыны ў Доме Купалы змогуць вершаванымі радкамі паэта яшчэ раз прызнацца ў каханні Той Адзінай, або самі

ЗА КАХАННЕМ У МУЗЕЙ

Набліжаецца самае прыгожае для ўсіх закаханых свята —

Дзень святога Валянціна.

праводзяцца экскурсіі для закаханых.

Ён і Яна адчуваюць лёгкі дотык Купалавай паэзіі, што гімнам гучыць у гонар гэтага

напісаць некалькі прыгожых слоў.

13 лютага ў 17.00 адбудзецца вечарына для закаханых. Выканаўца — выдатны беларускі кампазітар, бард Алесь Камоцкі, разам з галасам якога адразу трапляеш у палон Пані Мелодыі, забываеш пра будзённую мітусню...

Будуць гучаць аўтарскія песні, песні на словы Максіма Багдановіча, Уладзіміра Караткевіча, галоўная тэма якіх — каханне. У кожна-

га наведвальніка з'явіцца унікальная магчымасць на некаторы час перанесціся ў краіну мараў, на востраў Любові...

13, 14, 15 лютага дзверы музея цэлы дзень будуць адчынены для ўсіх закаханых! Прыходзьце ў Дзяржаўны літаратурны музей Янкі Купалы, і ў Вас, і Вашага любімага чалавека на некаторы час у рытме любові заб'ецца сэрца.

Музей Я.Купалы

КАЛІ ВЫ ХОЧАЦЕ ЧЫТАЦЬ НАШУ ГАЗЕТУ Ў ІНТЭРНЭЦЕ І Ў PDF-ВЕРСІІ,
ЗАХОДЗЬЦЕ НА САЙТ WWW.SVABODABY.NET.

КАЛІ ВЫ ХОЧАЦЕ АТРЫМЛІВАЦЬ PDF-ВЕРСІЮ ГАЗЕТЫ,
ПАВЕДАМЦЕ НАМ НА E-MAIL info@svobodaby.net ВАШ ЭЛЕКТРОННЫ АДРАС.

Заснавальнік ТАА “Тут і цяпер”
Галоўны рэдактар А. Уласаў (email: info@svobodaby.net)

Адрас г. Мінск, вул. Касцюшкі, 18
Падпісана ў друку 23:22 11.02.09

Тыраж 299 экзэмпляраў